HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הפ לפ שפיר נהו מועד. ולפ לילמו טומאה דהפ כל קרבנות ליכור ממועד נפקי לן כלהקמן: **קרפ עלי מועד.** תמוו דלילוח מרבגלים מלויי מליוה וכלו מרבעים לילהו בע' בפפר בתרפ לתעניפ [כפנ.] והוקבעה להפ בו בכיה לדורות ויוס עיבור המדפ קרי מועד:

וידבר משה וגו'. בתורת כהנים[ס] הוא גבי עומר ושתי הלחם: **שלח למדנו** כו' **שנאמר בפן מועד.** לרמות שבת וטומאה: **במועדו.** משמע לפ יעבור זמנן ואפילו הן טמאין ואפילו הוא שבת: **שלח תעשו וגו'.** בפרשת פינחס כתיב גבי מוספים: **מניין לרבות עומר והקרב עמו.** ועשיתם ביום הביאכם וגו' (ויקרא כג): **ושתי הלחם.** והכבשים הקריבן עמהן הממור בתורת כהנים[ס] ואינם ממורים בפרשת פינחס[מ]: **ת"ל.** בשלמי חגיפ פרשת דשון ומנחת נסכים כתיב בהו ועשיתם לה' אל בני ישראל הבתוב קבעו מועד אחד לבולן וכל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא תמיד הוה אמינא תמיד שבן תדיר וכליל אבל פסח לא קמ"ל ואי כתב רחמנא פסח פסח שהוא עונש כרת אבל תמיד דאין עונש כרת אימא לא קמ"ל ואי כתב רחמנא הני תרתי הוה אמינא הני הוא[ק] יש בהן צד חמור תמיד תדיר וכליל פסח שהוא עונש כרת אבל שאר קרבנות ציבור אימא לא כתב רחמנא אלה תעשו לה' במועדיכם ואי כתב רחמנא אלה תעשו לה' במועדיכם הוה אמינא שאר קרבנות ציבור הבאין לכפר אבל עומר ושתי הלחם דאין באין לכפר אלא להתיר בעלמא נינהו לא קמ"ל ואי כתב רחמנא עומר ושתי הלחם לחודייהו הוה אמינא אדרבה עומר ושתי הלחם דאלימי דבאין להתיר אבל הנך לא קמ"ל סברוה[ר] דלכולי עלמא טומאה דחויה היא בציבור ובעי' ציץ לרצות דליכא תנא דשמעת ליה דאמר טומאה הותרה בציבור אלא רבי יהודה דתניא[ש] ציץ בין שישנו על מצחו ובין שאינו על מצחו מרצה דברי ר"ש ר' יהודה אומר[ת] עודיהו על מצחו מרצה אין עודיהו על מצחו אינו מרצה אמר לו ר"ש כהן גדול ביום הכפורים יוביח שאינו על מצחו ומרצה אמר לו הנח ליום הכפורים שטומאה הותרה בציבור מכלל דר"ש סבר טומאה דחויה היא בציבור ודכולי עלמא[א] אין הציץ מרצה על אכילות דליכא תנא דשמעת ליה דאמר[ב] הציץ מרצה על אכילות אלא ר"א דתניא[ג] ר"א אומר הציץ מרצה על אכילות רבי יוסי אומר אין הציץ מרצה על אכילות נימא מתניתין דלא כרבי יהושע[ד] דתניא[ה] ועשית עולותיך הבשר והדם רבי יהושע אומר[ו] אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם רבי אליעזר אומר דם אף על פי שאין בשר שנאמר[ז] ודם זבחיך ישפך ומה אני מקיים ועשית עולותיך הבשר והדם לומר לך[ט] מה דם בזריקה אף בשר בזריקה הוי אומר[י] לול קטן יש בין כבש למזבח ורבי יהושע נמי הכתיב ודם זבחיך ישפך אמר לך הא כתיב גביה והבשר תאכל והני שעירי ראשי חדשים איצטריכא ליה סלקא דעתך אמינא הא לא כתיב בהו מועד קמ"ל דראש חדש איקרי מועד כדאביי[ל] דאמר אביי תמוז דהאי שתא מלויי מליוה דכתיב[1] קרא עלי מועד לשבור בחורי למימרא דכולהו ממועד אתו מנהני מילי[ג] דתנו רבנן[2] ויידבר משה את מועדי ה' מה תלמוד לומר לפי שלא למדנו אלא לתמיד ופפח שנאמר בהו במועדו במועדו[ג] ואפילו בשבת במועדו ואפילו בטומאה שאר קרבנות ציבור מניין שנאמר[3] אלה תעשו לה' במועדיכם מניין לרבות עומר והקרב עמו שתי הלחם והקרב עמם ת"ל וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל הבתוב קבעו מועד אחד לבולן וכל פסח לא קמ"ל ואי כתב רחמנא פסח פסח שהוא עונש כרת אבל תמיד דאין עונש כרת אימא לא קמ"ל ואי כתב רחמנא הני תרתי הוה אמינא הני הוא[ק] יש בהן צד חמור תמיד תדיר וכליל פסח שהוא עונש כרת אבל שאר קרבנות ציבור אימא לא כתב רחמנא אלה תעשו לה' במועדיכם ואי כתב רחמנא אלה תעשו לה' במועדיכם הוה אמינא שאר קרבנות ציבור הבאין לכפר אבל עומר ושתי הלחם דאין באין לכפר אלא להתיר בעלמא נינהו לא קמ"ל ואי כתב רחמנא עומר ושתי הלחם לחודייהו הוה אמינא אדרבה עומר ושתי הלחם דאלימי דבאין להתיר אבל הנך לא קמ"ל סברוה[ר] דלכולי עלמא טומאה דחויה היא בציבור ובעי' ציץ לרצות דליכא תנא דשמעת ליה דאמר טומאה הותרה בציבור אלא רבי יהודה דתניא[ש] ציץ בין שישנו על מצחו ובין שאינו על מצחו מרצה דברי ר"ש ר' יהודה אומר[ת] עודיהו על מצחו מרצה אין עודיהו על מצחו אינו מרצה אמר לו ר"ש כהן גדול ביום הכפורים יוביח שאינו על מצחו ומרצה אמר לו הנח ליום הכפורים שטומאה הותרה בציבור מכלל דר"ש סבר טומאה דחויה היא בציבור ודכולי עלמא[א] אין הציץ מרצה על אכילות דליכא תנא דשמעת ליה דאמר[ב] הציץ מרצה על אכילות אלא ר"א דתניא[ג] ר"א אומר הציץ מרצה על אכילות רבי יוסי אומר אין הציץ מרצה על אכילות נימא מתניתין דלא כרבי יהושע[ד] דתניא[ה] ועשית עולותיך הבשר והדם רבי יהושע אומר[ו] אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם רבי אליעזר אומר דם אף על פי שאין בשר שנאמר[ז] ודם זבחיך ישפך ומה אני מקיים ועשית עולותיך הבשר והדם לומר לך[ט] מה דם בזריקה אף בשר בזריקה הוי אומר[י] לול קטן יש בין כבש למזבח ורבי יהושע נמי הכתיב ודם זבחיך ישפך אמר לך הא כתיב גביה והבשר תאכל והני

שעירי ראשי חדשים איצטריך ליה. מימה ולימני שעירי רשבי מחדשים ולא ליתני לידך: **סלקא דעתך אמינא הא לא כתיב בהו מועד.** ופ"ג דבפרשת פינחס כתיב נמי לשם חדשיכם ה"ל למעבד מועדיכם דכתיב בסוף פרשת פינחס לא קשיא דכתיבי בתריה לחיקרי רגל דכתיב נמי לשם חדשיכם ומיתורא דמיעוטא[ס] דרשינן ליה:

שבן יש בהן צד חמור. פר"ח שכן ישנן לפני הלידור[ב] וכמאן דלמר (מנילה דף ו.) עולה שהקריבו ישראל במדבר עולת תמיד הוחי ולמה שהקריבו בחורי ישראל בפר חטאת[ס] מדכתיב עולת תמיד הוחי ריב"ח מדכתיב בה תמיד ומיהו[ד] מתרי מיניהו הוה מצי למילף כולהו[ע] ומאחר ר"י דשמא יש שום פירכא לחי לאו הכי למאי נריך קרא בשלמי חגיפ דשון ומנחת נסכים היכא למאי נריך דשמא. ומקשה דבפרק קמא דיבמות (דף ה:) נעי למימר עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת מפסח וחמיד ופריך מה לפסח וחמיד שכן ישנן לפני הלידור וחמאי לא ילוף מעשה קרבנות ליבור דלחי עשה כדמסקינן הכא[פ]: **דלא אשכחן תנא דאית ליה טומאה הותרה אלא ר' יהודה.** ומ"ש מאי מולמא דר"ש טפי מדלכי יהודה לדרכה משכחן במי שהוליחוהו (עירובין דף מו:) דר' יהודה ור' שמעון הלכה כרבי יהודה ויו"ל דמשכחן לקמן (דף עח.) ר' יוסי דנמוקו עמו דסבר טומאה דחויה היא תימה לר"י דבשמעתין משמע דלמ"ל למר טומאה דחויה היא דחויה מילה דאין באין לכפר אלא להתיר בעלמא ואי מ"ש טומאה דגברת דחויה בליבור א] מע"פ שאין הלין מרלה על טומאת הלוה:

סגוף כלהנן בפילקין (דף פ:):

רבי אליעזר אומר הציץ מרצה בו'.

רבי אליעזר גרסינן ולא ר' אלעזר דלקמן פריך ויטעמיך כיון דלמר ר' אליעזר יש לס לף על פי שאין בשר הלין מרלה על אכילות לעולם:

נימא מתני' דלא כר' יהושע.

משמע משום דסבירא ליה דבעינן דס ובשר ותימה לאפי' סבירא ליה נמי יש לס לף על פי שאין בשר כיון דס"ד דטומאה דחויה והין הלין מרלה על אכילות לא תניא מתני' כוותיה משום שתי הלחם[ה]:

נימא דלא כר' יהושע. לר"י והא ע"כ כרבי יהושע לחיא דקתני סיפא ומקודשין לף על פי שנטמא בשר וחלב קיים זוכה את הדם ומשמע הא נטמאו שניהם אין זוכה וסיינו כרבי יהושע דלמר ויו"ל דס"ק נימא לף כר' יהושע והא ע"כ סיפא לחיא כוותיה ואם כן קשיא סיפא:

אויר קטן היה בין כבש למזבח.

[ס] בלא לחיב לקיים מלות זריקה ב] בלא לכך היה לחיב שאי"י כך יכול לזרוק:

דם אף ע"פ שאין בשר שנאמר ודם זבחיך וגו'. תימה לרשב"ל מנא ליה נעולה היא דס לף על פי שאין בשר אימא דווקא שלמים מבל עולה דכולה כליל אימא אין בשר אין דם יש דס לף על פי שאין בשר [מנא לן]: שאין

מפורשת י. תענית סט., ב) שבועות ג. תענית סט., ג) מנחות עב: [ע"ש], ד) [יומא מו.], ה) [מכתובות נב. סוטה סט: מכות ד:], ו) סנהדרין יב: יומא ז:, ז) [מנחות סו.], ח) [לקמן עח. מנחות כה:], ט) [תוספתא דזבחים רפ"ד] זבחים קד., י) שם פב:, יא) [לעיל נ. זבחים סב: קל. ע"ש], יב) [מנחות קוף יב:], יג) [ויקרא כג], מ) [במדבר כח], נ) ר"ח מ"ו, ס) גי' רש"י לף קמי דפסח, ע) [וע"ע תוס' כתובות נב. סד"ה שכן ותוס' סנהד' עג: ד"ה מפום], פ) [וכיכמות ה: ד"ה ומכולהו כתבו תוספות כשם ר"י מיניו ע"ז ע"ש], צ) רש"ל,

תורה אור השלם

1. סֶלָה כָּל אַבִּירֵי אַדְנִי בְּקִרְבִּי קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בַּחוּרַי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת בַּת יְהוּדָה:
איכה א טו
2. וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
ויקרא כג מד
3. אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיְיָ בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם:
במדבר כט לט
4. וְעָשִׂיתָ עַלְתֵּךְ הַבָּשָׂר וְהַדָּם עַל מִזְבַּח יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְדַם זְבָחֶיךָ יִשָּׁפֵךְ עַל מִזְבַּח יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל:
דברים יב כז

גליון הש"ס

רש"י ד"ה שאינו על מצחו. בראטרינן בר"ח. תמוה לי וכי לריך רמיה לה הלף מפוסס ככתוב ללפני ולפנים עובד רק בד' בגדים הלף דבי"ס ממיהן טעמא לקמ: **תוס'** ד"ה אויר. בלא אויר נמי. עי' תמי מ"ש פי' קנ"ג:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה הלף ובו'. דלמר' ליבור וכו'. נ"ב עיין מנחות ט"ו ע"ל תוס' ד"ה והכל מתי לין וכו' וע"ע ודו"ק: **ב]** שם ד"ה אויר וכו'. יכול לקיים מלות זריקה. נ"ב עיין בו"ח מ"ל סימן קנ"ג:

מוסף רש"י

תמרו דהאי שתא מלויי מליוה. תמוה להסיק שתא של שנה הסמיה ליקיים מלויס שנשתלמו בה מרבעים בשבתים ובשנה בסיון, מלוי מליוהו למטה לפיכך פירש בו יום חזרת מרבעים בשמועה בתר, ויכבו הטם בלילה הסוף ותשתבח בתר בכו בניס של חנם ושהוקבעה להם בניס לדורות (שבועות י.). מה תלמוד לומר. והלא כל המועדות אמורין במעלה ומשה אמרן (מנחות עב:). **במועדיכם.** ומשלי בשבת (שם). **מניין לרבות עומר.** הלף כתיב בהניף פרשת (שם). **והקרב עמו.** כבש הבא עם העומר (שם). **שתי הלחם והקרב עמם.** כבשי עלרת (שם). **ת"ל וידבר משה וגו'.** ובהניף פרשת לחמי מל הבהנים בתר עומר ושתי הלחם כתיב (שם). **בין שישנו על מצחו.** של בהן גדול בשמיעת טומאה על הקהל (יומא ז:). **מרצה.** אין מרלה על טומאת זבחים לעולת נרצון (סנהדרין יב:). **בהן גדול ביום הכפורים.** בגוחו לפני ולפנים ביום הכפורים, יוביח. שאינו לובש בגדי זהב ואם מירלה טומאה בקדשים מרלה הלין (שם) יום הכפורים הינו על שלמו בשעת עבודת היום דמימית, שאינו נכנס לפנים בבגדי זהב (יומא ז:). **הנח ליום הכפורים שטומאה הותרה בליבור.** שהוא קהלן לבור ואינו לריך לליוי לין (שם) שהוא עבודת לבור הוא וטומאה הותרה בקהלן לבור טהורה בגוחה ואין לריך לין לרלות, אלמא שיעור טומאה דחויה היא בליבור.

אכילות] אלא ר' אליעזר דתניא ר' אליעזר אומר הציץ מרצה על אכילות. ר' יוסי אומר אין הציץ מרצה על אכילות. נימא מתני' דקתני חמשה דברים באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה דלא כר' יהושע, דהא ר' יהושע שמעינן ליה דתרתי הוא דקא בעי דם ובשר, דתניא ועשית עולותיך הבשר והדם ר' יהושע אומר אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם. ואקשינן עליה והכתיב ודם זבחיך ישפך על מזבח ה' אלהיך, הנח דם אע"פ שאין בשר. ומשני הכתיב ביה והבשר תאכל.

א] [מיי' פ"ד מהל' פיפת מקדש ה"ל ט ין]:
לא ב מיי' שם הל' טו טז:
לב ג שם הלכה ח:
לג ד שם הלכה ז:
לד ה מיי' פ"ל מהלכות פסולי מוקדשין הלכה לד:
לה ו מיי' פ"ו מהלכות מעשה קרבנות הלכה ד:
לו ז מיי' פ"ג מהלכות בית הבחירה הל' יג:

מוסף תוספות

א. גבי שאר מועדות תחילה לכולם. תוס' שלמן. ב. ולא חש הש"ס לפרשה. תוס' כתובות נב: ג. דלא מזכיר כלל שנשנה במשנה מנלן. תוס' שלמן. ד. יש לתמוה הכא. שם. ה. דתנן דבאין בטומאה. שם.

רבינו חננאל

ואפילו שעירי ראשי חדשים כיוצא בשעירי הרגלים הם, מיהו הוצרך להודיע כי ראש חדש נמי איקרי מועד שנאמר קרא עלי מועד. מנא הני מילי דת"ר וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מה ת"ל לפי כו' התמיד שכן תדיר שכן בליל. פי' התמיד חובה קבועה בכל יום והוא עולה בליל, מה שאין כן בפסח, כי הפסח הוא פעם אחד בשנה ונאכל כי אין למזבח ממנו אלא האימורין בלבד. ויש בפסח מה שאין בתמיד שמי שאינו עושה פסח עונש כרת שנאמר וחדל לעשות הפסח ונכרתה, מה שאין כן בתמיד, כי התמיד אין בו עונש כרת. לפיכך הוצרך לפרש בזה במועדו, ובזה דת"ר להיות שניהן דותין השבת והטומאה שאין למדין זה מזה. והני תרתייהו לא נמרי מיניהו שכן ישנן לפני הדיבור כלומר ניתנין לישראל ועשאום קודם מתן תורה פסח עשאוהו במצרים שנאמר ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל וגו'. תמיד דגרסינן בתחלת הגיזה עולה שהקריבו ישראל במדבר עולת תמיד היא. ואי כתיב הני לא ילפי האחרים מיניהו, דאיכא למיפרך מה להני שכן ישנן לפני הדבור כדאמרן, אי נמי שכן יש בהן צד חמור, התמיד תדיר וכליל, הפסח ענוש כרת, משא"כ בשאר הנקרבין. לפיכך הוצרך לפרש בהן במועדו. והני מילי בקרבנות דמכפרי אבל עומר ושתי הלחם דאין בהן כפרה אלא להתיר, כדגרסינן עומר מתיר חדש במדינה דסיון שקדב העומר בששה עשר בניסן מותרין ישראל לאכול תבואה חדשה, וכיון שהקריבו שתי הלחם בעצרת הותרו ישראל להקריב מנחה מן התבואה החדשה, לפיכך הוצרך לכתוב בכל אחד במועדו שיהיו כולן דותין הטומאה כמו שאמרנו. [אין הציץ מרצה על אכילתו כגון מי שאכל הקודש הטומאה וכיוצא בה]. **סברוה** דס"ע טומאה דחויה בציבור ובעיא ציץ לרצות, דליכא תנא דשמעת ליה דאמר טומאה הותרה היא בציבור אלא ר' יהודה, דתניא בין שישנו על מצחו וכר', ודכולי עלמא סברי אין הציץ מרצה על אכילות, כגון מי שאכל קודש בטומאה וכיוצא בה, [וליכא תנא דאמר הציץ מרצה על

שאין בשר מימא דווקא שלמים מבל עולה דכולה כליל מימא אין בשר אין דם יש דם לף על פי שאין בשר ג] [מנא לן]: שאין

זריקה שעומד בכבש וזורק על עבר אחויר למערבה (שם).

על אכילות. לכבי נקבו אכילות, דלעולין כולי עלמא מודו דלין מרלה דמי בעלמא עון, שהלין מרלה על ידי נשיפת עון, ובלבד שיהא בו לכפר עליו, כדס, דכתיב (ויקרא יז) אע"פ שקרבן לבור דומה לחומה, בקושי שהרבה ולא היתר גמור, וכל מה דמלינו להזורי מהלרינן שעשה בטהרה (יומא ה: מו:). **הציץ מרצה** כתיב ונאכלה, מה הכא דס לף לחם דס, ואין לי אלא דס, מנין לרבות כל העולים, ת"ל לכל מתנות קדשיהם וגו' (מנחות כה:). **מה דם בזריקה.** דס עולה שעומד בחרן חוזק בן הכלי כדכתיב וחרקו (זבחים סב:). **אף בשר בזריקה.** אלמא אויר יש וממחת שאויר הוא לריך לבור כטהרה גמורה ואין לריך לין לרלות, אלמא היתר גמור הוא (מנחדרין יב:). **מכלל דר"ש סבר טומאה דחויה היא בציבור.**